

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/76/2015
Identifikačné číslo spisu: 4015200224
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200224.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľky: W. X., bytom V. X, O., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/80/2015 - 27 zo dňa 22. júna 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/80/2015 - 27 zo dňa 22. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.11.2014, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla navrhovateľkinu žiadosť o invalidný dôchodok (ďalej v tomto rozsudku len „prvé rozhodnutie odporkyne“) a potvrdil zmeňujúce rozhodnutie odporkyne zo dňa 24.03.2015, ktorým tú istú žiadosť rovnako zamietla (ďalej v tomto rozsudku len „zmeňujúce rozhodnutie odporkyne“; spolu ďalej len „napadnuté rozhodnutia odporkyne“), podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „O. s. p.“).

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne a opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný. Krajský súd nezistil nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky neboli známe a zhodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku. Posudkoví lekári vyhodnotili zdravotný stav nie navrhovateľky tak, že nie je zhoršený na úroveň invalidity. Podľa krajského súdu navrhovateľka v konaní

o opravnom prostriedku nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom okrem iného uviedla, že posudok zo dňa 28.10.2014 nie je založený na celkovom posúdení jej zdravotného stavu. Namietala, že jej zdravotný stav sa zhoršil, absolvovala vyšetrenie u neurológa a ešte má absolvovať nejaké vyšetrenia a celkovú správu ako aj správu z vyšetrenia u reumatológa dodatočne predloží. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové konanie, alebo rozhodol tak, že jej žiadosti sa vyhovuje.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila tak, že dôvody uvádzané navrhovateľkou nepovažuje za opodstatnené. Podľa nej navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Odporkyňa označila závery napadnutého rozsudku za vecne správne a dostatočne podložené vykonaným dokazovaním a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 O. s. p..

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.05.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenc invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa a dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky, resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa

najskôr prvým rozhodnutím odporkyne rozhodla o zamietnutí navrhovateľkinej žiadosti o invalidný dôchodok. Podkladom pre uvedené rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, zo dňa 28.10.2014, ktorý konštatuje pravé kolenné sklbenie bez opuchu, s terminálnym obmedzením hybnosti, po úraze pravého kolena, s prejavmi artrózy I. stupňa, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 10 %. Rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení zaradené do kapitoly XV, oddielu G, položky 50, písmena a/ - Obmedzenie pohybu kolenného kĺbu (prirovnaním, percentuálne určenie 10 %). Podľa posudku invalidita nevznikla.

Navrhovateľka včas podala opravný prostriedok, v ktorom poukázala na svoju výrazne obmedzenú pohyblivosť a na to, že neudrží v ruke predmety. Priložila aj lekársku správu od reumatológa.

Zdravotný stav navrhovateľky bol opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, dňa 20.01.2015, ktorý na základe novo doložených odborných nálezov z reumatológie, neurológie a magneticko-rezonančného vyšetrenia chrbtice konštatoval, že došlo k zmene určenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia na Degeneratívne zmeny na chrbtici, podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písmena b/ (zákonné rozpätie 20 - 35 %). Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 30 %, za ostatné ochorenia došlo k navýšeniu o 10 % na celkových 40 %. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Následne posúdil zdravotný stav navrhovateľky posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracoviska v Nitre, dňa 25.02.2015, ktorý skonštatoval, že navrhovateľka trpí bolesťami krčnej a bedrovej chrbtice s občasnou radikulopathiou C6-7 a podľa neho je potrebné vykonať EMG vyšetrenie na potvrdenie alebo vylúčenie poškodenia periférnych nervov. Záver posudku znel tak, že invalidita nevznikla.

Na základe tohto posudku vydala odporkyňa zmeňujúce rozhodnutie zo dňa 24.03.2015, ktoré bolo vo výroku zhodné s prvým rozhodnutím odporkyne. Zmenilo sa iba odôvodnenie, kde je za podklad rozhodnutia určený posudok z 25.02.2015.

Odporkyňa vo vyjadrení pre krajský súd zo dňa 25.03.2015 uviedla všetky tri dovtedajšie posudky a obe rozhodnutia; žiadala, aby krajský súd ako vecne správne potvrdil napadnuté rozhodnutia odporkyne.

Na pojednávaní pred krajským súdom dňa 13.04.2015 navrhovateľka predložila nové lekárske správy (EMG z 24.03.2015 a neurologický nález z 31.03.2015). Súd odročil pojednávanie na neurčito a požiadal posudkového lekára odporkyne o vyjadrenie, či tieto nálezy nemajú vplyv na posudkový záver z 25.02.2015.

V doplnujúcom posudku z 12.05.2015 posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracoviska v Nitre skonštatoval, že ide o nepodstatný nález, ktorý iba potvrdzuje známu okolnosť - bolesti krčnej chrbtice s dráždením koreňa C6 v spojení s útlakom nervov horných končatín v karpálnom tuneli. Zhodnotil, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 40 % a zdravotný stav navrhovateľky nepodmieňuje invaliditu.

Na pojednávaní dňa 22.06.2015 krajský súd vydal rozsudok napadnutý v tomto odvolacom konaní.

Vychádzajúc z uvedeného nemal odvolací súd pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky súd prvého stupňa ako aj odporkyňa opreli svoje rozhodnutia a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také vady napadnutého rozhodnutia odporkyne, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie za zákonné, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam

navrhovateľky, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Súd prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu poskytol navrhovateľke dostatočnú možnosť dokladovať svoj zdravotný stav a nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť; zdravotný stav navrhovateľky bol takto posúdený posudkovými lekármi spolu štyrikrát, pričom posudkoví lekári sa zaoberali aj novými aktuálnymi lekáarskymi správami predkladanými navrhovateľkou a posledné tri posudky ustálili rovnaký záver o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 40 %. Odvolací súd poukazuje na to, že posudkový lekár môže v zmysle zákona určiť túto mieru poklesu iba v príslušnom percentuálnom rozpätí, definovanom pre rozhodujúce zdravotné postihnutie v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení (v prípade navrhovateľky išlo o rozpätie 20 - 35 %), a za ostatné zdravotné postihnutia môže zvýšiť takto určenú mieru najviac o 10 %. Odvolací súd nezistil nijakú skutkovú okolnosť, ktorá by spochybňovala určenie tejto percentuálnej miery posudkovými lekármi.

Tvrdenia navrhovateľky uvedené v odvolaní proti rozsudku podľa názoru odvolacieho súdu v podstate zopakovali prejavovanú nespokojnosť s nepriznaním invalidity, pričom však navrhovateľka nepredložila také relevantné dôkazy a ani netvrdila také nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým súd prvého stupňa dospel a uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka konania skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv.

Podľa názoru odvolacieho súdu teda neboli v konaní predložené také dôkazy, ktoré neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery, než aké boli zistené v konaní u odporkyne, a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce o existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O. s. p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľkou, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľkou uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti, resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Odvolací súd pripomína, že v prípade zhoršenie zdravotného stavu má navrhovateľka možnosť podať novú žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval napadnuté rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne opravnému prostriedku navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .